

נפגשים בפרשה, התשע"א

פרשת צו

הרב אבינר ואלישיב רייכנר

השיעור נמסר בכל שבוע באתר מכון מאיר: meirTV.co.il. להערות/הארות: matan.ozana@gmail.com

א. מאז חרב המקדש התפילה היא המחליפה את הקרבן - "ונשלמה פרים שפתינו". מדוע מלכתחילה צריכים קרבנות אם ניתן להתפלל? מה אנחנו "מפסידים" כיום?

צריך לדייק - מה שהוזכר בגמרא בברכות הוא ש"תפילות כנגד תמידים תקנום", 'כנגד' - כלומר, יש בשניהם את אותה התבנית אך אין הכוונה שמדובר בתחליף, אלא בדמיון ביניהם. למשל, הקרבן פועל פעולה של טיהור בצורה רגעית, השפעתו זמנית ולאחר זמן מה יש לחדשו. וכך גם בתפילה הבנויה על הרגש - יש לעוררו מחדש כל הזמן על מנת לשמרו ולשכללו.

בל נשכח שגם בביהמ"ק הכהנים היו מתפללים בצד כשהיה להם זמן פנוי, כלומר אין מדובר בתחליף.

ב. בפרשה מוזכר שקרבן המנחה אסור שיהיה חמץ - "לא תאפה חמץ". מה ענין חמץ במקדש?

החמץ הוא תוסס, פעיל. יש לדבר זה צד חיובי כמובן, של יצירה והתחדשות, אך כאשר אנו עומדים בביהמ"ק צריך ענווה ויראה מול הקב"ה, לכן אנו משקיטים את התסיסה ע"מ לבטל את היש, וכהכנה להקרבת הקרבנות. בדומה לכך, איננו אוכלים חמץ בפסח פעם בשנה, כך שניתן לומר שביהמ"ק מייצג ענין זה במשך כל השנה כולה. רק נזכיר שגם הדבש נאסר בביהמ"ק ללמדנו שלא הכל מתוק כדבש בעוה"ז.

ג. בשבעת ימי המילואים מתואר שמה מלביש את הכהנים ורחצם. מדוע הוא זה שצריך להלבישם?

כהנים צריכים להיות שליחים נאמנים של הקב"ה, עובדים אותו כפי שהוא מצווה אותם ואינם יוזמים יוזמות אישיות בעבודת ה'. לכן משה רבינו - "העבד הנאמן" - הוא המתאים ביותר להלבישם ולהנחות אותם כיצד לפעול בתחילת דרכם ככהנים.

ד. מה הרעיון המסתתר מאחורי משיחת הכהנים בשמן?

שמן מסמל זכות, נקיות מושלמת. כפי שנאמר בקהלת: "יהיו בגדיך לבדים ושמן על ראשך אל יחסר". השמן גורם לאימות - הוא חותם של אמיתיות על הנמשח, שנדע שהוא בחירה ראויה לתפקיד.

ה. מלבד למשיחה בשמן, משה גם הזה דם על הכהנים. מה הרעיון מאחורי הזאות הדם?

ניתן לפרש שמדובר בברית דמים בין הקב"ה לעמ"י, ובמעשה שנועד להמחיש שבביהמ"ק ובעבודת ה' יש מסירות נפש גדולה.

בנוסף ניתן לומר כי הדם בא כקונטרה למשיחה בשמן - על מנת הכהנים לא יחשבו שהם מורמים מעם כפי שהשמן צף על פני המים, אלא עליהם לזכור שהם רק שליחים, רק צינור המתווך בין ה' לעמו, ולכן מזים אותם בדם שמבטא את הגשמיות.

ו. השבוע חוגגים אנו את פורים. סיפור המגילה ארע בגולה ולפני זמן רב, בתיאור שנראה בימינו כדברי אגדה. איך הפך חג זה לכל כך משמעותי?

אכן מדובר בסיפור גלותי, אך גם בגלות הקב"ה שומר עלינו. רש"י שואל - הלא סדר הברכות בתפילת שמונה עשרה הוא סדר גאולתם של עמ"י שלב אחר שלב, מדוע אם כן ברכת "גואל ישראל" מופיעה בתחילת התפילה ולא בסופה? רש"י מתרץ שזוהי הגאולה שבגלות; אילולא הקב"ה היה גואל אותנו גם בגלות, לא היינו היכן שאנו היום. השמחה שיש לנו בחג זה היא על הקיום הנצחי של עמ"י, גם דרך הגלות, והיא הנותן לנו כח לפעול ולהמשיך הלאה.

צריך לשים לב שההבטחה "נצח ישראל לא ישקר" מתקיימת דרך מסירות הנפש מצידם של ישראל, כפי שעשתה אסתר למשל. לכן, עלינו לשאוב כוחות מאותה אמונה של קיומו הנצחי של עמ"י כדי לפעול, ולא כדי להסיר אחריות ולקוות שיהיה בסדר.

ז. יש ענין לשתות יין עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. אנו יודעים שהיין יכול להוביל להוללות ולשמחה שאינה אמיתית (בעיקר בקרב צעירים). למה התכוונה ההלכה במקרה זה?

בעל הביאור הלכה בהלכות משתה אומר בשם המאירי והחיי אדם כי לא נצטוונו על שתיית יין של הוללות, אלא על שתיית יין של שמחה ושל הודאה לה' על הניסים שעשה לנו. הרמ"א אומר למשל כי "עד דלא ידע" הכוונה עד שיהיה עייף ויצטרך לישון, ואז יגיע למצב של חוסר ידיעה. לכן צריך לדאוג שההתבשמות תהיה מבוקרת ובמידה הנכונה, ואם יש חשש להוללות, עדיף שלא לשתות.

שבת שלום ומבורך